

Saarna, 5. paastonajan sunnuntai, Kärsimyksen sunnuntai 29.3.2020
(Luukas 13:31-35)

”Tänään ja huomenna ja seuraavanakin päivänä minun on jatkettava kulkuani”. Jeesuksen sanat päivän evankeliumissa kertovat päämäärätietoisuudesta. Katseen suuntaaminen Jerusalemiin, kulku kohti pyhää kaupunkia on suostumista Jumalan tahtoon. Ei siis ole kysymys vain vääjäämättömästä, Jumalan määräämästä kohtalosta. Jeesuksella on aito mahdollisuus matkan peruuttamiseen.

Tänä aikana on muodikasta sanoa, ”kyllä minä Jumalaan uskon, mutta en niin kuin kirkko opettaa”. Opillisuutta kajahtetaan. Opillinen perusta on kuitenkin reunaehto sille, että voimme ymmärtää edes vähän Jeesuksen kärsimyksen merkityksestä kristilliselle uskolle. Lähdemme liikkeelle kysymyksellä. Olivatko Jeesuksen kärsimykset todellisia vai oliko hänen ihmisyytensä näennäistä.

Hyppään ajassa reilut 1500 vuotta taaksepäin. Tuolloin käytiin kiivaitakin oppikeskusteluja Kristuksen luonnosta. Jotkut kielsivät Jeesuksen tosi jumaluuden. Jotkut kielsivät hänen tosi ihmisyytensä. He opettivat, että Jeesus on näennäisihminen. Tämä näkemys johti päättelemään, että myöskään hänen kärsimyksensä eivät ole todellisia. Vuonna 451 pidettiin Khalkedonin ekumeeninen kirkolliskokous. Nykyään Khalkedon on aasianpuoleisen Istanbulin, entisen Konstantinopolin kaupunginosa. Khalkedonin konsiili ratkaisi kysymyksen Kristuksen luonnosta. Jeesus Kristus on jumaluuden puolesta samaa olemusta Isän kanssa ja ihmisyyden puolesta meidän ihmisten kanssa. Hän on siis todellinen Jumala ja todellinen ihminen.

Nykyihmisen korvissa tällainen oppilausuma kuulostaa ehkä elämälle vieraalta käsiterakennelmalta. Sillä on kuitenkin pysyvä arvo ja merkitys. Juurille, peruslausumaan Kristuksen tosi ihmisyydestä ja tosi jumaluudesta on hyvä yhä uudelleen palata tänä uskontojen ja uskomusten sekoittumisen ja kristinuskon perustotuksien suhteellistamisen aikana.

Matkalla Jerusalemiin Jeesus kohtaa todellisia houkutuksia matkan peruuttamiseen. Vastaus oppilas Pietarille, joka estelee hänen kulkuaan, ei jätä mitään epäselväksi: ”Väisty tieltäni, Saatana!”

Jeesuksen kiusaus valita toinen tie on todellinen. Siksi näin raju vastine Pietarin hyvää tarkoittavaan kehotukseen olla menemättä Jerusalemiin.

Islaminuskoisten pyhässä kirjassa, Koraanissa, puhutaan monien yllätykseksi Jeesuksesta. Islamin perustaja Muhammed oli tutustunut sekä juutalaisuuteen että

kristinuskoon. Hän sai vaikutteita näistä molemmista. Tästä syystä kolme kirjauskontoa, juutalaisuutta, kristinuskoa ja islamia kutsutaan Aabrahamin perillisiksi. Tällöin korostetaan kolmen kirjauskonnon yhteistä perinnettä. Koraanin kuva Jeesuksesta on kuitenkin kokonaan toinen kuin Uuden testamentin kuva. Perusero on siinä, että islam kieltää Jeesuksen jumaluuden. Muslimille Jeesus on profeetta profeettojen joukossa. Islam kieltää Jeesuksen jumaluuden. Se kieltää myös Jeesuksen ristinkuoleman. Islamin Allah kuljettaa profeettojaan voittosaatossa, kunniaassa, vallassa ja menestyksessä. Ajatus Jumalan miehestä, joka kuolee ristillä, on islamille mahdoton. Koraani opettaa, että enkelit viime vaiheessa pelastavat Jeesuksen alhaiselta ristinkuolemalta.

Tosi Jeesus, tosi Jumala ja tosi ihminen on toisenlainen. Jo seimen lapsessa on koko ihmisyys läsnä. Hänessä on kätkeytyä myös jumaluuden koko täyteys. Jumala on niin suuri, että hänellä on varaa kätkeytyä pieneen ja vaatimattomaan tässä mahtailun ja vallanhimon maailmassa. Heparalaiskirjeen kirjoittaja vakuuttaa: ”Koska hän on itse käynyt läpi kärsimykset ja kiusaukset, hän kykenee auttamaan niitä, joita koetellaan” (Hep 2:18). Hän kykenee auttamaan niitä, joita koetellaan.

Ihmiskuntaa ja koko luomakuntaa koettelee nyt näkymätön koronavirus. Se kylvää kärsimystä ja kuolemaa. Vähintäänkin se hankaloittaa jokaisen arkea.

Mitä me tästä vitsauksesta opimme, se jää nähtäväksi. Ehkäpä ihmisen kaikkivoipaisuuskuvitelmat elämän hallinnasta ainakin hetkeksi romuttuvat. Korona ei ole ainoa kuolemaa kylvä vitsaus. Viime vuosien tilastoihin perustuen tuberkuloosiin kuolee joka vuosi 1,3 miljoonaa ihmistä. Hiv tappaa 770 000 ihmistä vuodessa, influenssaan kuolee 650 000 ihmistä vuodessa ja malariaan 450 000 ihmistä vuodessa. Tuiki tavallisella RS-viruksellakin on 200 000 uhria vuodessa. Näköpiirissä ei ole, että sairaudet ja muut kärsimykset jonakin päivänä loppuvat.

Me ihmiset suunnittelemme tulevaisuutta. Me unelmoimme. Odotamme suoria viivoja. Ja kuitenkin on niin, että suorimmatkin viivat lopulta leikkaavat toisensa. Syntyy risti, tämän elämän kuvio. Oikeastaan risti kuvaa sitä, mitä on aina tapahtunut.

Vietämme vajaan kahden viikon päästä pitkäperjantaita. Ristin mies huutaa viimeisinä sanoinaan: ”Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut”. Nuo Vanhan testamentin psalmin 22 sanat on huudettu Jumalan kuultavaksi jo satoja vuosia ennen Jeesuksen aikaa. Jeesuksen huuto saa kyselemään oman elämämme perustaa. Mihin voin turvautua, kun Jeesuskin huutaa epätoivoisena. Hukkuuko lopulta kaikki?

Ajattelen, että Jeesuksen huuto on otettava todesta. Sitä ei pidä väistää. On kysyttävä, mitä minulle merkitsee Jeesuksen huuto oman isän, Jumalan hylkäämänä.

Eikö se merkitse, että ristin mies on viimeiseen saakka ihmisen puolella. Hän ei ole puolueeton. Hän ei ole väritön eikä mauton. Hän on lihaa ja verta. Hän on valinnut puolen. Hän jakaa ihmisen osan kaikkien kidutettujen, teloitettujen, hirtettyjen, raiskattujen, häväistyjen ja piestyjen kanssa. Keskuudessamme on äärimmäistä rakkaudettomuutta. Mutta rakkaudettomuus ei johdu Jumalasta. Ei Jumalan tahdosta, vaan ihmisten tähden, joutuu moni kulkemaan polkunsa hylkiönä, vailla hyvän elämän edellytyksiä.

Jeesuksen tie Golgatalle, Via Dolorosa, kärsimysten tie, kertoo meille Jumalan olemuksesta ja mielenlaadusta. Jumalalla on kärsimyksen kasvot. Jeesus Kristus on totaalisesti, sataprosenttisesti ihminen ja sataprosenttisesti Jumala. Kun ristillä riippuva avuton mies kärsii, kärsii Jumala. Jumala ei jäänyt taivaan harmoniaan. Hän astui alas, disharmoniaan, ristiriitojen, vääryyden ja jännitteiden maailmaan. Hän tuli keskellemme, ahdistukseen ja piinaan. Emme voi syyttää Jumalaa. Hän kärsii ja itkee rinnallamme. Hän osallistuu tuskaamme. Hän jakaa taakkamme.

Tänään on kärsimyksen sunnuntai. Jeesuksen kärsimykseen kätkeytyy suunnaton lohdutus. Hän riutuu ristillä Jumalan hylkäämänä ja kuitenkin, hyljättynäkin, hän on Isän kädessä. Tämä on ihmismielelle käsittämätön sanoma. Ihmisjärjeltä salattu ja juuri siksi niin väkevä. Vaikka mitä tapahtuisi, vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat ja hyökyaalto pyyhkäisisi kaiken pois, elämä kuitenkin on Isän kädessä.

Risti on kärsimyksen kuva. Risti on myös sovituksen merkki. Tyhjä risti on voiton merkki. Nasaretin mies on matkalla Jerusalemiin, kaupunkiin, jossa profeettojen veri on ennenkin vuotanut. Nyt on kuitenkin kyse muusta kuin vain totuuden äänen vaientamisesta. On kyse muusta kuin vain ihmisten mielivallasta. On kyse uhrista, jonka perusta on Jumalan käsittämättömässä ihmisrakkaudessa. Jeesus tyhjentää kärsimyksen ja väkivaltaisen kuoleman maljan meidän syntiemme tähden. Vapahtajan sanat ”sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi” uudistavat ja eheyttävät elämää. Ne ovat Jumalan eheyttävä sana sinulle. Hän lausuu ne myös lähimmäisesi tähden. Sinun vuoksesi, mutta myös siksi, että sinä saat voimaa lähimmäistäsi palvelemaan rakkauteen.

Jeesuksen tyhjentämä kärsimyksen malja on meille siunauksen ja pelastuksen malja. Golgatan mustan yön jälkeen valkenee kolmannen päivän aamu. Varjot pakenevat. ”Kuolemallaan kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi”.

Näillä sanoilla ylistämme kuoleman voittajaa lähestyvän pääsiäisen juhlassa. Saamme iloa ja riemuita osallisuudesta Jumalan lahjoihin, syntien anteeksi saamiseen ja ikuiseen elämään.

Tulevaisuus on avoin. Se ei ole pelkästään ihmisten käsissä. Tulevaisuus on Jumalan tulevaisuus. Olet Jumalan kädessä. Hän luo alati uutta.